

Rivastigmine/ Exelon bij Alzheimer Dementie

Inleiding

In deze folder vindt u informatie over de werking en het gebruik van de Rivastigmine pleister. Exelon® is een bepaald merk Rivastigmine pleister dat dezelfde werkzame stof bevat; rivastigmine. In deze folder zal steeds gesproken worden over de Rivastigmine pleister, hiermee wordt dus zowel de Exelon® pleister van Novartis als de Rivastigmine pleister van verschillende andere fabrikanten, bedoeld. Gebruik deze folder naast de bijsluiter. De Rivastigmine pleister wordt vooral gebruikt voor de behandeling van lichte tot matig-ernstige dementie door de ziekte van Alzheimer. De Rivastigmine pleister kan ook worden gebruikt voor Lewy body dementie, parkinson dementie en soms voor een delier. Voor meer informatie over de ziekte van Alzheimer, verwijzen we u naar de algemene folder over de ziekte van Alzheimer van Alzheimer Nederland www.alzheimer-nederland.nl(<https://www.alzheimer-nederland.nl>).

Werking van de Rivastigmine pleister

Op dit moment is er geen behandeling die de ziekte van Alzheimer geneest of het ziekteproces definitief stopt. De werkzame stof die in de Rivastigmine pleister zit kan wel de achteruitgang vertragen. De werkzame stof in de Rivastigmine pleister is rivastigmine, dit wordt door de huid in het lichaam opgenomen. De rivastigmine zorgt ervoor dat een bepaalde stof, de neurotransmitter acetylcholine, langer werkzaam blijft in de hersenen. Acetylcholine speelt een rol bij het doorgeven van signalen tussen zenuwcellen in de hersenen. Doordat acetylcholine langer werkzaam blijft, kunnen de hersenen beter werken, met de vertraging van de achteruitgang van het geheugen. De achteruitgang van het geheugen gaat bij patiënten met de ziekte van Alzheimer die de Rivastigmine pleister gebruiken meestal minder snel, in vergelijking met patiënten die geen Rivastigmine gebruiken.

Uit onderzoek blijkt dat patiënten hierdoor vaak langer zelfstandig kunnen functioneren. De behandeling wordt over het algemeen voortgezet totdat er geen stabilisering/ langzame achteruitgang meer optreedt en het geheugen dus steeds duidelijk harder achteruit gaat. Als er bijwerkingen zijn zal de behandeling natuurlijk eerder gestopt worden.

Het gebruik van de Rivastigmine pleister

De Rivastigmine pleister is een dunne, huidkleurige pleister (zie afbeelding hieronder). Er bestaan drie verschillende sterktes van de Rivastigmine pleister: 4,6 mg; 9,5 mg en 13,3 mg per 24 uur.

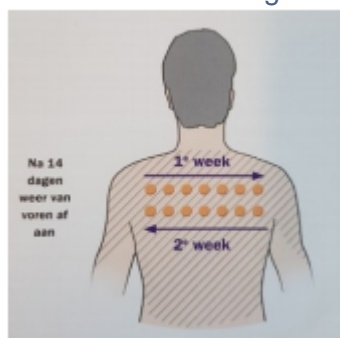
De verschillende pleisters hebben een verschillende grootte. De sterkte staat op de pleister vermeld. In de regel wordt gestart met de pleister van 4,6 mg per 24 uur. Als de pleister goed wordt verdragen, wordt na 4 weken overgegaan op de pleister van 9,5 mg per 24 uur. Indien nodig op indicatie (meestal alleen bij Lewy Body Dementie of Parkinson) en als ook de pleister van 9,5 mg per 24 uur goed verdragen wordt, kan na minimaal zes maanden worden overgegaan op de pleister van 13,3 mg per 24 uur.

De pleister moet worden geplakt op een schone en droge huid, zonder een verwonding, uitslag of irritaties. Zorg ervoor dat eventuele crème, (body)lotion, olie of poeder van de huid is verwijderd, waardoor de pleister beter hecht. Als u dagelijks crème, (body)lotion, olie of poeder gebruikt, kan dit worden aangebracht na het opplakken van de pleister

Verwissel de pleister elke dag om ongeveer hetzelfde tijdstip, bijvoorbeeld tijdens de dagelijkse verzorging. Plak één pleister per dag en verwijder de vorige pleister.

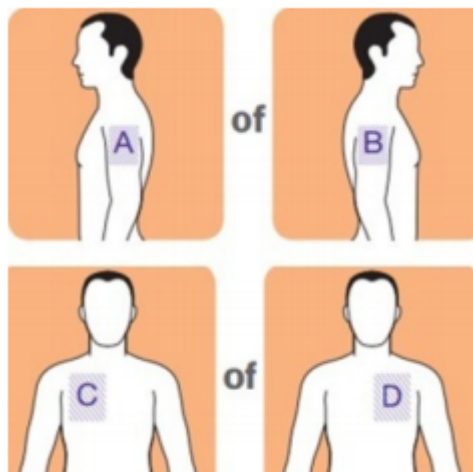
De huid kan als gevolg van de pleister een huidreactie vertonen, dit kan al zichtbaar zijn als u de pleister na 24 uur verwijdert. Het herstel van de huid duurt 2 weken. Het is daarom belangrijk om de pleister gedurende 2 weken steeds op een andere plaats te plakken.

Om hiervoor te zorgen kunt u de pleister op de eerste dag van de eerste week linksboven op de rug plakken. De volgende dag plakt u de volgende pleister een stukje naar rechts en dit herhaalt u, totdat u op de zevende dag van de eerste week rechtsboven op de rug uitkomt. De tweede week begint u weer met het plakken van de pleister aan de linkerkant van de rug, maar nu 10 cm lager. De volgende dag plakt u de volgende pleister weer een stukje naar rechts en dit herhaalt u. Na 2 weken kunt u dan weer van voren af aan beginnen, zie afbeelding 1.

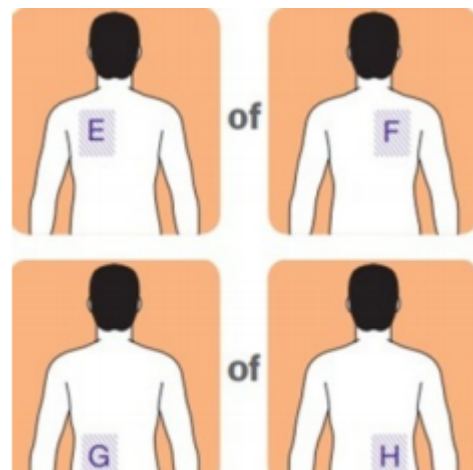

afbeelding 1

Ook kunt u de pleister op de huid van de bovenarm, borst (niet op de borsten zelf), bovenrug en onderrug plakken, zie afbeelding 2 en 3.

afbeelding 2

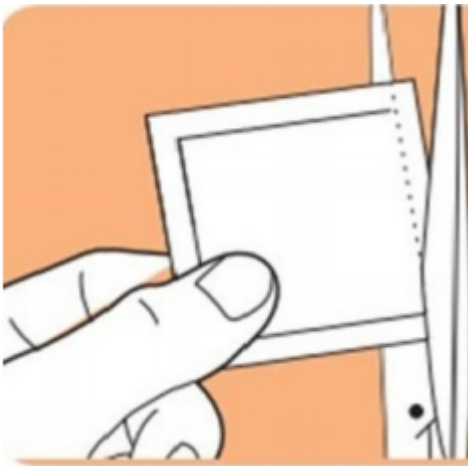
afbeelding 3

Plakinstructies

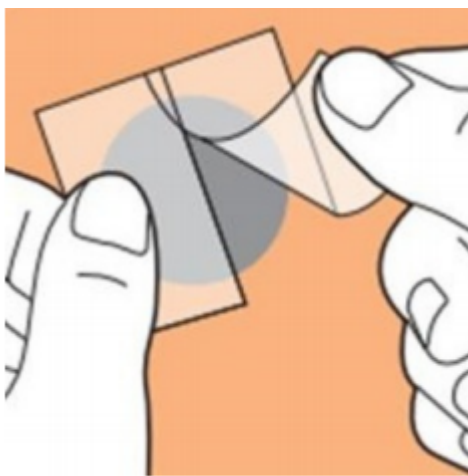
Elke pleister is apart verpakt in een verzegeld sachet dat de pleister beschermt. Maak de verpakking daarom pas open als u de pleister direct gaat plakken.

U plakt de pleister als volgt op:

Knip de verpakking langs de stippelijn met een schaar open. Zorg ervoor dat u over de stippelijn knipt en niet ernaast, want anders loopt u het risico de pleister kapot te knippen. Haal de pleister uit de verpakking. Bewaar de lege verpakking om de gebruikte pleister in weg te gooien.

Voordat u de beschermfolie aan de plakzijde verwijdert, adviseren wij u de datum op de pleister te schrijven, als geheugensteuntje. Buig vervolgens de pleister, zodat het beschermfolie in het midden omhoog komt en trek het beschermfolie aan één zijde los. Raak het plakgedeelte van de pleister niet aan.

Plak de pleister op de huid van de bovenrug, onderrug, bovenarm of borst (niet op de borsten). Trek de beschermfolie aan de andere kant los en druk de pleister goed aan gedurende 30 seconden. Zorg dat de randen goed blijven plakken. Raak uw ogen niet aan met uw vingers en was uw handen met water en zeep na het opplakken van de pleister.

U verwijdert de pleister als volgt: Trek de huid strak en trek één rand van de pleister omhoog. Trek de pleister vervolgens zachtjes van de huid. Vouw de pleister met de plakanten naar elkaar en doe hem terug in de originele verpakking. Gooi de pleister weg en zorg dat kinderen er niet bij kunnen. Verwijder de plakresten op de huid met behulp van huidolie, dit voorkomt irritatie van de huid. Raak uw ogen niet aan met uw vingers en was uw handen met water en zeep na het verwijderen van de pleister. Het is belangrijk de pleister niet gedurende lange tijd bloot te stellen aan externe warmtebronnen, zoals een sauna, zonnebank of overmatig zonlicht.

Mogelijke bijwerkingen

De Rivastigmine pleister wordt over het algemeen goed verdragen. Er kunnen echter bijwerkingen ontstaan, zowel door de werkzame stof rivastigmine als door het plakken van de pleister. Voor een volledig overzicht van de bijwerkingen verwijzen wij u naar de bijsluiter. Hieronder noemen we de meest voorkomende bijwerkingen.

De meest voorkomende bijwerkingen zijn maagdarmklachten, zoals misselijkheid, braken, diarree en verminderde eetlust. Daarnaast kan er gewichtsverlies, hoofdpijn, een lage polsslag, zwakte en flauwvallen optreden. Deze bijwerkingen ontstaan in de regel bij de start en bij het ophogen van de sterkte van de pleister. Natuurlijk kunnen deze symptomen ook door andere oorzaken ontstaan. Het is daarom belangrijk de arts die de Rivastigmine pleister heeft voorgeschreven te raadplegen in het geval van bijwerkingen. Als u in overleg met een andere arts heeft besloten te stoppen met de Rivastigmine pleister is het ook belangrijk contact te zoeken met de arts die de Rivastigmine pleister heeft voorgeschreven om te kijken of er een andere behandeling mogelijk is.

De pleister veroorzaakt bij bijna iedereen een reactie van de huid, met name roodheid. Als de roodheid de vorm van de pleister blijft behouden en als er in beperkte mate enige jeuk ontstaat, is dit geen reden om te stoppen met de pleister. Pas als het gebied met roodheid veel groter is dan de pleister en er constant sprake is van roodheid, moet u contact opnemen met de arts die de pleister heeft voorgeschreven. Wellicht is er nog een oplossing, anders kan er over gegaan worden op een ander middel. Bijwerkingen kunnen meteen ontstaan, maar kunnen ook ontstaan nadat de pleister al een aantal maanden wordt gebruikt.

Vanwege het risico op flauwvallen of hartritmestoornissen is het gebruik van de Rivastigmine pleister gecontra-indiceerd bij patiënten met ernstig hartfalen, 'sick sinus syndroom', sino-atriaal blok, atrioventriculair blok, en eerder flauwvallen door hartritmestoornissen. Als u weet dat u aan één van deze aandoeningen lijdt en u heeft een Rivastigmine pleister voorgeschreven gekregen, is het belangrijk contact op te nemen met de arts die u de Rivastigmine pleister heeft voorgeschreven alvorens te starten met het gebruik.

Meest gestelde vragen over de Rivastigmine pleister

Wat moet ik doen als ik de Rivastigmine Pleister ben vergeten?

Zodra u ontdekt dat u vergeten bent om de pleister te vervangen, vervang deze dan direct ongeacht het tijdstip van de dag. De volgende dag kunt u de pleister weer vervangen op het voor u gebruikelijke tijdstip.

Als u meer dan 3 dagen bent vergeten een nieuwe pleister op te plakken, dan moet er weer begonnen worden met de laagste sterkte (4,6 mg). Overleg in dit geval met uw behandelend arts.

Mag ik de huid scheren voordat ik er een Rivastigmine Pleister opplak?

Nee, scheren mag niet op dezelfde dag. Als u de dag ervoor haren heeft geschoren, mag u de pleister opplakken als de huid niet beschadigd of geïrriteerd is.

Is de Rivastigmine Pleister te gebruiken bij een huidziekte of huidproblemen?

Als u huidproblemen of een huidziekte heeft, zoals eczeem, psoriasis of seborroïsche dermatitis kunt u de pleister plakken op de huid als deze niet beschadigd is. Overleg met uw arts als u hierover vragen heeft.

Mag ik wassen, douchen, baden en zwemmen met de Rivastigmine pleister?

U kunt gewoon wassen, douchen, baden en zwemmen met de Rivastigmine pleister. Check na het wassen, douchen, baden en zwemmen of de pleister niet heeft losgelaten. Mocht de pleister hebben losgelaten, verwijder dan de pleister en plak een nieuwe pleister op. Verwissel de pleister de volgende dag op het voor u gebruikelijke tijdstip.

Tot slot

Als u na het lezen van deze brochure vragen heeft, kunt u contact opnemen met uw arts of de verpleegkundig consulent geriatrie, via het secretariaat polikliniek geriatrie. Zij zijn tijdens kantooruren bereikbaar op (076) 595 10 47.

Meer lezen over geriatrie in Amphia?

[Ga naar afdeling Geriatrie \(https://www.amphia.nl/afdelingen/geriatrie\)](https://www.amphia.nl/afdelingen/geriatrie)